

missas audiendo et sermones. totum erit sibi
meritorium ad futuram gloriam. cum sic stat in bo-
no proposito. **Un beat? Bern.** Cum per bonam
voluntatem incipimus esse dei. desinimus esse dia-
boli. **Ultimo** sciendum quod omnes christi fide-
les debent hodie et quotidie deuote beatam
Mariam invocare. quia huius ipsa potestate singulariter
subueniendi in omnibus necessitatibus eam
inocantibus in vita. in morte. et post mortem. **Un
beat? Bern.** Data est tibi omnis potestas. o ma-
ria. in celo et in terra. ut omnia quicquid volueris
valeas impetrare. quia tua vox est dulcis in
auribus saluatoris. **Et primo** quicquid in an-
xietate sunt constituti ad Mariam debent recurre-
re. **Exemplum** de impatrice. hoc quod infra in
pemptuario de miraculis virginis Marie per-
secuto mulieres pregnantis. quia ipsa dignatur
eis in adiutorium venire. **Exemplum** de muli-
ere pregnantem quam liberavit de periculo maris
hoc quod ibidem. **ii.** **Tertio** viris in angustiis
suis salubriter subuenit. **Exemplum** de illo
qui fuit incarceratus. hoc quod ibidem. **xli.** **Ite**
succurrit in extremis. **Exemplum** de illo qui
ieiunauit quattuor vigilias beate Marie. et
non potuit mori sine confessione. hoc quod
ibidem. **lv.** **Rogemus** igitur eam ut nobis
sic subueniat in hac vita. ut post hanc vi-
tam valeamus cum ea gaudere feliciter in
celesti patria. Amen.

De sancto Thoma. Sermo. VI.

Quia vidisti

Quoniam sanctus Thoma credidisti. **Joh. xx.**
Un super verba promissa et super
hodiernum festum tria sunt dicenda. **Primo**
de privilegiis beati thome apostoli. **Secundo**
de fide catholica. **Tertio** aliqua miracula.
Quantum ad primam partem illius sermonis
sciendum quod sanctus thomas apostolus accepit a
christo plura privilegia in quibus nos attende-
re debemus dignitates eius. **Primum** privi-
legium est quod christus eum elegit per omnes homines
mundi in numerum apostolorum. quia apostoli sunt maiores
et digniores sanctis in celo et in terra. **Nam**
christus contulit eis magnam dignitatem et
potestatem. ut habet **Joh. xx.** quando dixit eis
Accipite spiritum sanctum quem remiseritis pec-

cata remittuntur eis. et quorum retinueritis. re-
tenta sunt. **Ite Matth. xvi.** dixit eis: **Quic-**
cunque ligaueritis super terram. erunt ligata et in
celis. **Secundum** privilegium est. quod ipse corpus
fuit sextus articulus fidei. in quo fide nos salua-
mur. **scilicet:** **Tertia** die resurrexit a mortuis.
Et puenienter scripsit sanctus thomas istum
articulum. quia in eo perit dubitauerat. et de eo
plene certificatus fuit. sic legitur in euangelio ho-
dierno ubi christus dixit thome: **Infer** digitum
tuum huc. et vide manus meas. et affer manus
tuas huc et mitte in lacum meum. et noli esse incredu-
lus sed fidelis. **Un** sanctus thomas de agno-
itione. **iiij. pte. q. liij. arti. iiij.** dicit quod sanctus tho-
mas apostolus non solum vidit vulnera christi. sed
etiam tetigit. **Tertium** privilegium est quod totam
indiam perit. et pullos in fide nutrit christo et
exemplo. **Verbo** quod dicitur. quia verbum dei ibidem
sollicite seminavit. et secundum qualitate audito-
rum doctrinam suam formavit. **Exemplo** vero. quia
ipse fuit sibi parvus propter bonum exemplum
pauperibus perit deo fidelis et deuotus. **In**
signum huius in nuptiis regis non manducavit
neque bibit. sed oculos ad celos erectos ha-
buit et celum respexit **Matth. vi.** **Ubi** est the-
saurus tuus. ibi et cor tuum erit. **Quartum**
privilegium. quia christo similis fuit in persona.
Un **Isido. dicit.** Thomas christi discipu-
lus ac similis saluatori. **Quintum** privile-
gium est. quod christus assuit sibi in tempore passionis
suum commutans sibi passiones suas in gloriam
et dulcedinem. **Un** ipse sanctus thomas fuit
in maxilla percussus et incarceratus. et super la-
minas candentes pedibus nudis coactus est
ambulare. et in fornacem accensam iactatus
et tandem lancea transuerberatus. **Sed** rex
christus omnipotens per quo patiebatur. hec
omnia sibi in gloriam commutauit. **Incar-**
ceratus enim accepit mirabilem liberationem
quia frater regis resuscitatus a mortuis cum
ceteris ad carcerem cucurrit. et solues eum
ad pedes apostoli se piecit. **Super** laminas ad-
ductus accepit fontis manationem. quia
mox fons erupit. et ipsum aduri non permisit.
Isa. xliij. **In** igne cum ambulaueris. non
combureris. **In** fornace assatus accepit re-
frigerium et consolationem. quia fornax nutrit
dei refrigerari cepit. **Lancea** transuerberatus

Bermo

accepit felicem coronationem. **Apod. ij.**
Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi
coronam vite. scilicet sempiternę. **Sextū** pri-
legiū fuit quod tres magos. id est tres reges qui ad
christum adorandū venerant baptizant.
Dicē enī **Chryso.** quod thomas ad eos in orien-
tem venit. et ipsos baptizant. et facti sūt ei
adiutores in p̄dicādo. **Septimū** priuile-
giū quod in ciuitate edissa in qua corp⁹ beati tho-
me quiescebat. nullū infidelē. aut hereticū
vel gētilē viuere p̄misit. aut ibidē etiā p̄-
uenire. **Ex** quod datur intelligi. quod magn⁹ fuit
amator fidei et defensor. qui iuxta se nullum
infidelē hereticū vel gētilē viuere p̄misit
Octauū priuilegiū ei⁹ fuit quod in p̄cipio
sepulture ei⁹ olim cōcavit de manu p̄pria
dignos. si indigni nō poterāt recipere sac̄m
Unī in chronica dñi belinādi legit. quod āno
dñi. **M. cxx.** venit ioh̄s patriarcha in dor
ad romā narrās pape calixto. cardinalib⁹
et oib⁹ p̄latis p̄sentib⁹ in cōsistorio publice.
quē sanct⁹ **Thomas** ap̄ls. oī āno cōicaret
p̄p̄m suū. manu p̄pria porrecta dignis. et
retracta ab indignis. **U**nī lōga ei⁹ legē-
da habet exemplū de quodā famulo qui fu-
ratus fuit ficus. p̄ duobus denarijs. et nō
poterat sumere sac̄m d̄ manu ap̄li. donec
p̄fiteret plenarie et satisfaceret. **Nonum**
priuilegiū et vltimū quod hodie festū ei⁹ solē-
niter celebrat. et p̄ totū mūdū in oib⁹ mil-
lis nominat. **Quantū** ad scđam p̄tem
hui⁹ sermonis. p̄ informatione n̄ra ē scien-
dū. quod fides catholica ē frequēter p̄dicāda
fidelib⁹. et ab eis custodiēda diligēter. quod
sine fide vera nemo saluabit. **U**nī paulus
ad hebr̄eos. xi. **I**mpossibile ē sine f̄ de pla-
cere deo. **U**nī beat⁹ **Aug⁹.** **N**emo liberat⁹
a dānatione quā facta ē p̄ adā. nisi p̄ fidem
dñi n̄ri iesu christi. **U**nī etiā **Bern.** **M**ul-
ti aq̄ saluatoris aduentū deū omnipotētes
timentes et diligētes suę salutis gr̄issimū p̄-
missorē. credētes in p̄missione fidelē sperā-
tes certissimū redemptorē. in hac fide et ex-
pectatione saluati sunt. **Ex** quod p̄t̄. hoc quod
credimus iā factū. sancti p̄es in veteri testa-
mēto credebant futurū. **Querit** circa fi-
dem vtrū sufficiat fidē in corde h̄re. **R**ndet⁹
quod nō. quod quilibet christian⁹ pro loco et tpe

tenetur fidē catholicā publice p̄fiteri. **Et** in
signū hui⁹ p̄fessionis homo recipit sac̄m
p̄firmationis in fronte. **U**nde in decre. dī.
Cōfirmatio ideo in fronte ponit. vt a reci-
piētē fides sine erubescētia publice p̄dicet⁹
de p̄se. dī. iij. **R**onissime. **Et** h̄ est p̄ illos
timorosos qui dicunt. si bullite eos inuade-
rent quod fidem ore negare vellēt. et tñ firmi-
ter in corde retinere. et tales qui stant in tali
p̄posito peccāt mortaliter. **Q**uā si sancti h̄
fecissent. nunquā martyricati fuissent. si ipsi
publice fides christi p̄fessi sunt. **Sic** quilibet
christianus potius debet mori. quā fidē ore
negare et corde. **U**nī dī in decre. **C**ōstātia
fidei debet esse tanta. vt prius auferat vi-
ta quā fides. xxiij. q. viij. cōuenior. **U**nī etiā
dī **Matth. x.** **N**olite timere eos qui occi-
dunt corpus. animā enī occidere non pos-
sunt. **U**nī quilibet viriliter debet pro fide
exponere res et corpus. quod quicumq̄ pro fi-
de catholica moritur. indubie martyr chri-
sti efficiatur. quod alias oporteret eundem ho-
minem cito mori. et nescit vbi prima nocte
manebit. an ad celū. aut purgatoriū. aut
ad infernū pueniat. sed ibi certitudo. quod
quicumq̄ pro fide patitur. statim ab ange-
lis in celū leuatur **U**nde in decre. dicitur.
Qui pro christi noīe martyricantur. p̄cul-
dubio vitam eternā psequuntur. xxiij. q.
viij. **O**mnī timore. **Q**ueritur quā quā an-
dit aliquē loq̄ cōtra fidē vtrū talis teneat
defendere fidē. **R**ndetur quod sic. quod in decre.
dī. **D**efensare tenetur quilibet fidē. xxiij. q.
viij. **H**is quibus. **E**tia3 q̄ritur quā interro-
garetur quod vtrū christianus sit. et sic illa fi-
de mori velit. **R**ndetur quod tenet se p̄fiteri
christianum esse. et sic velle mori et saluari in
ista fide. quod si ex timore taceret. christū ab-
negaret. **U**nī in canone. xi. q. iij. **N**ō solū
ille negat christū qui dicit eū nō esse christū.
sed ille qui cū sit christian⁹ se dicit nō esse chri-
stianum. **E**tia3 q̄ritur quā quis interroga-
retur. vtrū hui⁹ et hieronymus et procopius
iusti fuerint aut heretici. **R**espondet quod qui-
libet catholicus tenetur loqui veritatem et
fateri quod ambo cum procopio fuerint he-
resiarche. et in sacro consilio **C**onstātiensi
Anno dñi. M. cccc. xiiij. cōbusti. **Et** si hoc

non faceret. tunc ira dei contra se provocaret. Unde in canone. ubi de fide et salute agit: Qui veritatem occultat. ira dei contra se provocat. xi. q. iij. **Quisquis.** **Quantum** ad tertiam partem istius sermonis sciendum est quod quilibet christianus debet sanctum Thomam apostolum tamquam speciale patronum invocare. Primo quod patitur dolorem oculorum. Unde legitur de eo quod quidam mulier Michdonia nomine deuota. fuit per vi annos ceca et invocato apostolo Thoma. lumine oculorum suorum rehabuit. Etiam leprosi. Unde legitur quod quidam leprosus vulneribus plenus invocauit beatum Thomam apostolum. et mundatus est. Etiam infirmitate quicunque oppressi sanctum Thomam debent invocare. Unde legitur quod quidam magnus clericus decidens in magnam languorem corporis. tandem audiuit miraculum sancti Thomae apostoli. recordatus est quod olim fuit ei multum familiaris. quare fecit se deferri ad ecclesiam ipsius et post longam vigiliam somno oppressus. vidit processionem plurimorum sanctorum. et sanctum Thomam subsequente cum magna gloria. et tamquam semur ei ubi dolebat. dixit ei: Vade in domum tuam. quia sanatus es. Euigilans autem inuenit se in toto corpore suo sanatum. quare gratias agens deo et beato apostolo ad propria remeauit. Etiam qui in fide temptantur invocare debent sanctum Thomam apostolum. quia singulariter habet potestatem benedici temptatis in fide. et talis quod quicunque sic temptatur in fide. et non debet nimium turbari. quia temptari in fide non est peccatum. nec inducit heresim nisi consentiat. et sic diffinitive in fide dubitet et dubitando labatur. Unde quidam hereticus persequens quem requirunt ad hereticum. Respondit enim beatus Thomas super iij. sententiam. quod duo sunt error quod in initium heresis. Secundum quod pertinaciter defendat. xxiij. q. iij. **Qui in ecclesia.** Ex quo patet quod illi qui errant in fide. et pati sunt postponere errorem quicunque fuerint informati de opposito. tales non sunt heretici. quibus errant in fide. Unde in decreto. di. Non sunt iter hereticos computandi qui errorem suum pati sunt postponere. xxiij. q. iij. **Dixit.** Ultimo queritur quid pena hereticis sit puniendi. Respondetur quod quadruplici pena. Primo enim excoicandi sunt. scilicet credentes. receptores. defensores. et fautores hereticorum. qui adducunt eis arma. et alimeta sal. vinum. piper. ferrum. et similia. Omnes tales

de facto sunt excoicati papali excoicatione. Secundo puniendi sunt depositione indistincte siue clericus. laicus. plebanus. episcopus. rex. imperator. etiam papa. Unde in decreto. di. Pro nullo alio peccato tantum per heresim potest papa condemnari. dist. xl. Si papa. Tertio rex ablatio. quia bona hereticorum ipso iure sunt confiscata. Sed quid si hereticus filios catholicos habeat. nunquid tales habebunt bona patrum. Respondetur quod non. ut habet in decretali. In crimine heresis non parciunt filijs circa bona paterna. sed totaliter priuant. nisi eis aliquid ex misericordia relinquitur. extra de heretico. c. Excoicamus. Quarto punientur persecutione militari. id est potestate seculari. quia in rebus et in corpore puniri debent. Unde in decreto. di. Heretici sunt cogendi vel domandi per corporalem punitionem. xxiij. q. iij. **Dispicet.** Ultimo notanda sunt aliqua exempla de hereticis. et primo de illo heresiarcha qui virtute fidei mutus est factus. hoc quere in promptuario exemplorum. vij. **F.** Item alius hereticus astutus quod ab obfesso stulto confusus est. hoc quere ibidem. ix. **E.**

De sancto stephano. Ser. vij.

Domine nescis

Duas illis habet peccatum. quia nesciunt quod faciunt. ita scribitur Act. vij. originaliter. et in epistola occurrentis festinitatis transumptive et lectionaliter. Unde de festo hodierno tria dicenda sunt in isto sermone. Primo privilegia sancti stephani per thomam martyris. Secundo quod tenemus indulgere inimicis nostris. Tertio quidam miracula de sancto stephano. **Quantum** ad primum sciendum quod sanctus stephanus plura habet privilegia et precipue octo quod notare debemus. **Primum** privilegium. quia est per thomam martyrem. id est primum martyrem. qui post ascensionem christi per fide occisus est. Nam post ascensionem christi sanctus stephanus lapidatus est in eodem anno. et ex Saulo persecutore factus est Paulus doctor. et lumine totius ecclesie post. xxv. hebdomadas. **Secundum** privilegium est quod beatus stephanus vidit celos aptos. et celum stantem a dextris virtutis dei. Aptus namque est celum. ut rex glorie et tota